

داشت: «هر تلاشی برای حفظ [اسرائیل و سرزمین اشغالی] به عنوان نهاد سیاسی واحد، لزوماً به یک دولت غیردموکراتیک یا غیریهودی منجر می شود، زیرا اگر فلسطینی ها رأی دهند، یک دولت دو ملتی خواهد بود و اگر رأی ندهند، یک دولت آپارتاید خواهد بود.» باراک در سال ۲۰۱۰ قیاس آپارتاید را تکرار کرد و بیان نمود: «تا زمانی که در این سرزمین در غرب رود اردن تنها یک نهاد سیاسی به نام اسرائیل وجود داشته باشد یا غیریهودی خواهد بود یا غیردموکراتیک... اگر در این بلوک میلیون ها فلسطینی نتوانند رأی دهند، آن یک دولت آپارتاید خواهد بود.»

«آلون لیل»^۱ سفیر اسرائیل در آفریقای جنوبی از سال ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۴ و مدیرکل وزارت امور خارجه اسرائیل از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۱ در سال ۲۰۱۳ بیان کرد: «اشغال کرانه باختری به گونه ای که امروز وجود دارد یک آپارتاید اسرائیلی است.» لیل در واکنش به معامله قرن در سال ۲۰۲۰ نوشت که نقشه الصاقی به این برنامه، «تقلیدی از مدل بانتوستان است» و به یک «مدل آپارتاید جدید قرن بیست و یکمی مشروعیت می بخشد.»

در سال ۱۹۷۶ صدای «اسحاق رابین»^۲ نخست وزیر وقت اسرائیل ضبط شده که گفته بود ادامه حضور اسرائیل در کرانه باختری خطر تبدیل شدن به «آپارتاید» را دارد: «اگر نمی خواهیم به آپارتاید برسیم، فکر می کنم نمی توان در درازمدت یک میلیون ونیم عرب را در یک کشور یهودی مهار کرد.» اسرائیل کنترل بر سرزمین اشغالی را حفظ کرده و به ساخت سکونتگاه ها ادامه می دهد.

■ **نظر کارشناسان حقوقی درباره «اشغال، استعمار، آپارتاید»**

در سال ۲۰۰۹ یک تیم بین المللی از اندیشمندان حقوقی که تحت نظارت شورای تحقیقات علوم انسانی در کیپ تاون آفریقای جنوبی کار می کردند، پژوهشی با عنوان «اشغال، استعمار، آپارتاید؟» منتشر کردند. این پژوهش نتیجه گرفت که اسرائیل یک دولت آپارتاید را بر مردم فلسطین تحمیل کرده است، بدین معنا که اسرائیل محکوم به بسیاری از اعمال و سیاست هایی است که کنوانسیون منع آپارتاید سازمان ملل مصوب ۱۹۷۳ شناسایی کرده است و این اقدامات در کنار هم، «عناصر مکمل و یکپارچه سیستم سرکوبگر و سازمان یافته سلطه و سرکوب اسرائیل بر مردم فلسطین را تشکیل می دهند که همان سیستم آپارتاید است.»

این پژوهش متذکر می شود که اسرائیل هر سه رکن آپارتاید در سیاق آفریقای جنوبی را اعمال کرده است. این سه رکن عبارتند از: یک- طبقه بندی جمعیت در دسته های نژادی؛ دو- جداسازی جمعیت بر اساس این طبقه بندی در مناطق جغرافیایی متفاوت تخصیص داده شده به گروه های نژادی مختلف؛ سه- ایجاد سیستمی از قوانین و سیاست ها که مردم فلسطین را در معرض کشتار فراقضایی، شکنجه، دستگیری و بازداشت خودسرانه قرار داده و همچنین محدودیت های گسترده بر حقوق فلسطینی ها در آزادی عقیده، بیان، اجتماعات، انجمن ها و آزادی حرکت را اعمال می کند.

■ **بی دی اس^۳: واکنش مسئولان شهروندی**

سیاست های آپارتاید اسرائیل بر مردم فلسطین تنها با وجود حمایت بین المللی امکان پذیر است. دولت ها نمی توانند اسرائیل را پاسخگو قلمداد کنند در حالی که شرکت های بزرگ در سراسر جهان از مشارکت در شهرک سازی های اسرائیل یا سرکوب نظامی اسرائیل علیه مردم فلسطین سود می برند. از آنجا که آنان در قدرت هستند، برای توقف بی عدالتی اقدامی نمی کنند. جامعه مدنی فلسطین به «ترک مراوده، خروج سرمایه و تحریم» و همبستگی شهروندان جهان با مبارزات فلسطینی برای آزادی، عدالت و برابری فرامی خواند.

پی نوشت:

- 1- Nation State Law
- 2- Richard Falk
- 3- UN document A/HRC/25/67
- 4- John Dugard
- 5- UN document CERD/C/ISR/CO/14-16
- 6- Michael Lynk
- 7- Reuven Rivlin
- 8- David Ben Gurion
- 9- Ehud Barak
- 10- Alon Liel
- 11- Yitzhak Rabin
- 12- boycott, divestment and sanctions (BDS)

■ **سازمان های حقوق بشری درباره آپارتاید**

سازمان های حقوق بشری به طور فزاینده ای از اصطلاح «آپارتاید» برای توصیف رژیم اسرائیل استفاده می کنند. برای مثال در سال ۲۰۲۰، بیش از ۴۵۰ گروه جامعه مدنی در سراسر جهان کمپینی راه اندازی کردند و از سازمان ملل خواستند درباره «رژیم آپارتاید اسرائیل حاکم بر مردم فلسطین» تحقیق نماید و «اقدام سریع و مؤثر» برای پایان دادن به آپارتاید اسرائیلی انجام دهد.

در سال ۲۰۲۱، سازمان حقوق بشری اسرائیل (B'tselem) گزارشی در ارزیابی سیاست های اسرائیل در کل منطقه تحت کنترلش نوشت و چنین نتیجه گرفت: «رژیم اسرائیل در تمام منطقه تحت کنترلش (منطقه حاکمیتی اسرائیل، بیت المقدس شرقی، کرانه باختری و نوار غزه) به صورت یک رژیم آپارتاید عمل می کند.»

طی گزارشی توسط سازمان حقوق بشری در سال ۲۰۲۱، دیده بان حقوق بشر نتیجه گرفت که جنایات ارتكابی توسط مقامات اسرائیل، آپارتاید محسوب می شود: «دیده بان حقوق بشر دریافته است که دولت اسرائیل قصد حفظ سلطه یهودیان اسرائیلی بر فلسطینی ها را در سراسر سرزمین تحت کنترل خود داشته است. در سرزمین فلسطین اشغالی از جمله بیت المقدس شرقی، این قصد با سرکوب سیستماتیک فلسطینی ها و اقدامات غیرانسانی ارتكابی علیه آنها ترکیب شده است. وقتی این سه عنصر باهم رخ می دهند، منجر به جنایت آپارتاید می شود.»

■ **اعترافات مقامات اسرائیلی درباره آپارتاید**

تعدادی از مقامات دولتی اسرائیل از اصطلاح آپارتاید برای ارجاع به کنترل اسرائیل بر فلسطینی ها استفاده کرده اند. به نقل از «روون ریولین»^۴ رئیس جمهور اسرائیل در سال ۲۰۱۴، از تاریخ ۱۲ فوریه ۲۰۱۷ در رسانه های اسرائیل گفته شد که قانون تنظیمی که اخیراً در اسرائیل تصویب شده و چندین بخش از زمین های فلسطینی ها را مصادره می کند، «باعث خواهد شد که اسرائیل یک دولت آپارتاید به نظر برسد.» یکی از اولین کسانی که کلمه آپارتاید را در رابطه با اسرائیل به کار برد، «داوید بن گوریون»^۵، اولین نخست وزیر اسرائیل بود. به دنبال جنگ شش روزه در سال ۱۹۶۷ او هشدار داد که اگر اسرائیل کنترل بر سرزمین اشغالی را حفظ کند که این کار را هم کرد، به یک «دولت آپارتاید» تبدیل می شود.

در سال ۱۹۹۹ «ایهود باراک»^۶ نخست وزیر وقت اسرائیل بیان

دیده بان حقوق بشر دریافته است که دولت اسرائیل قصد حفظ سلطه یهودیان اسرائیلی بر فلسطینی ها را در سراسر سرزمین تحت کنترل خود داشته است. در سرزمین فلسطین اشغالی از جمله بیت المقدس شرقی، این قصد با سرکوب سیستماتیک فلسطینی ها و اقدامات غیرانسانی ارتكابی علیه آنها ترکیب شده است. وقتی این سه عنصر باهم رخ می دهند، منجر به جنایت آپارتاید می شود

«مهر تأییدی بر واقعیت یک کشوری خواهد بود که مشخصه آن یک سیستم دوگانه سختگیر از حقوق قانونی و سیاسی بر اساس دین و نژاد است که این امر با تعریف بین المللی از آپارتاید مطابقت دارد.» او در سال ۲۰۲۰ در واکنش به برنامه های اسرائیل برای انضمام بخش هایی از کرانه باختری فلسطین اشغالی مجدداً بیان کرد: «این برنامه تبلور یک آپارتاید قرن بیست و یکمی خواهد بود و شروع آن حق تعیین سرنوشت فلسطینی ها را نابود می سازد. از نظر حقوقی، اخلاقی، سیاسی، این امر کاملاً غیرقابل قبول است. همین حالا هم شاهد تخلیه و جابه جایی اجباری، غصب زمین، خشونت شهرک نشینان، تصاحب منابع طبیعی و تحمیل یک سیستم دوگانه نابرابری حقوق سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بر اساس نژاد هستیم.»

در سال ۲۰۲۰، ۴۷ کارشناس حقوق بشر سازمان ملل بیانیه ای را امضا کردند مبنی بر اینکه: «اسرائیل اخیراً وعده داده است که کنترل امنیتی دائمی بین دریای مدیترانه و رود اردن را برقرار خواهد کرد. بنابراین فردای انضمام، تبلور واقعیتی خواهد بود که همین حالا هم غیرعادلانه است. دو دسته از مردم در یک جا زندگی می کنند و یک دولت بر آنها حاکم است، اما دارای حقوقی عمیقاً نابرابر هستند که این چهره یک آپارتاید قرن بیست و یکمی است.»